

ESPECIAL
CONSTITUCIÓ

COMÚ DE CANILLO

Comú d'Encamp
ANDORRA

Comú d'Ordino

COMÚ DE LA MASSANA

Comú d'Andorra la Vella

Comú de Sant Julià de Lòria
PARRÒQUIA D'ANDORRA

Comú
d'Escaldes-Engordany

El Principat d'Andorra ha escrit una història singular i fascinant al llarg dels segles. No obstant això, fins a l'aprovació de la Constitució el 14 de març del 1993, Andorra es va enfrontar a una complexa realitat política i jurídica que defugia d'una clara definició estatal que feia molt complexa la identificació d'Andorra com un actor internacional i feien del nostre país una 'anomia geopolítica'. Aquesta data marca un punt d'inflexió en la història d'Andorra, transformant la seva estructura institucional i col·locant el poder en les mans del poble.

El context en què es va gestar la Constitució andorrana va estar influenciat també per l'evolució de la comunitat internacional, així com de la necessitat del país d'obrir-se portes a l'exterior per a poder progressar. Andorra, malgrat mostrar dos dels elements essencials d'un estat, com una població nacional i un territori definit amb fronteres reconegudes, es trobava en una situació peculiar respecte a la seva pròpia sobirania. Aquesta residia de forma compartida entre els dos Coprínceps, el bisbe d'Urgell i el President de la República Francesa, fent que la autoritat política efectiva estigués en mans de figures institucionals externes que no es trobaven dins del país i sense una clara especificació de qui era l'actor clau en les relacions internacionals d'Andorra.

Per entendre l'arrel d'aquesta situació, cal mencionar com s'estableix aquesta sobirania en els Pareatges del segle XIII. Aquests documents històrics, juntament amb institucions del Govern com el Consell de la Terra, van establir les bases jurídiques del Principat. Els Pareatges van resoldre els conflictes territorials en els que Andorra estava immersa amb diferents figures dels països veïns, establint un condomini que concedia igualtat de drets als Coprínceps sobre el territori andorrà. No obstant això, la singularitat d'aquests documents no precisava quin dels Coprínceps representava Andorra en l'àmbit internacional, donant peu a una incertesa jurisdiccional.

Al 1990, el Consell d'Europa va començar a indagar en el cas andorrà i va emetre la Resolució 946, que instava als andorrans a elaborar una Constitució que facilités l'encaix internacional d'Andorra. El 1992, atenent la necessitat existent d'una major solidesa institucional i l'obertura diplomàtica a l'exterior, una comissió andorrana va redactar el projecte de Constitució, que va rebre el vot favorable unànime del Consell General el 2 de febrer de 1992. La Constitució, signada pels dos Coprínceps,

La Constitució andorrana: un pilar fonamental en la història internacional del Principat

va ser finalment aprovada en referèndum el 14 de març de 1993, entrant en vigor el 28 d'abril de 1993.

La promulgació de la Constitució va suposar una transformació profunda en el sistema

El Consell d'Europa va recomenar l'elaboració de la Constitució amb la resolució 946

institucional d'Andorra. El canvi més significatiu va ser la transferència de la sobirania dels Coprínceps al poble andorrà. A partir d'aquell moment, els Coprínceps van assumir un paper simbòlic i de moderació, garantint la continuïtat de l'Estat i l'equilibri entre les institucions. En aquest nou marc institucional, el Govern, en representació de la sobirania del poble andorrà, va esdevenir l'òrgan responsable de dirigir la política nacional i internacional d'Andorra.

La Constitució va atorgar a l'Executiu la responsabilitat de representar Andorra a nivell internacional i de vincular-se amb altres estats, com Espanya i França en primera instància amb el tractat de Bon Veïnatge, d'Amistat i Cooperació signat el 4 de novembre del mateix any, i organitzacions internacionals, com l'Organització de les Nacions Unides (ONU), a la que Andorra es va adherir poc després

que la Constitució entrés en vigor, o el pròpi Consell d'Europa l'any 1994, qui va animar al Principat a elaborar la Constitució. Així, el Principat va passar a ser un actor reconegut en la comunitat internacional, participant activament en tractats i acords internacionals, començant primer per prioritzar tractats multilaterals per construir una base ferma amb els diferents organismes internacionals per més tard, com en la dècada passada, centrar-se en tractats de caràcter més bilateral que facilitessin la normalització d'Andorra en l'escena internacional en benefici del seus ciutadans.

Tanmateix, cal assenyalar una particularitat inclosa en la Constitució: en els tractats que afecten a Espanya o França, els Coprínceps poden designar un membre de la part negociadora andorrana, mentre que en la resta de tractats només són formats.

Amb tot, la Carta Magna va representar més que una simple transformació institucional; va ser un punt d'inflexió en la història i la identitat d'Andorra. Després de més de 700 anys de tradicions polítiques, el poble andorrà va assumir el control del seu propi destí, afirmant la seva independència i la seva voluntat de construir un futur basat en la llibertat i la democràcia.

Avui, en commemorar el dia de la Constitució andorrana, és una jornada que convida a la reflexió del camí que ha fet Andorra fins al dia d'avui. De ser una 'anomia' geopolítica a un actor internacional implicat en els afers globals i actiu en la comunitat internacional, que ha portat molts beneficis a la ciutadania andorrana com també a la resta d'Estats del món, qui veuen en Andorra un país fiable i cooperador a l'hora d'enfrontar reptes i oportunitats globals comunes. <

S.E. Joan-Enric Vives

Copríncep episcopal

Benvolguts Andorrans,

La celebració del XXXIè. aniversari de l'aprovació per referèndum de la Constitució del nostre estimat Principat d'Andorra, el 14 de març retorna i ens és nova ocasió per a fer memòria i renovar el pacte constitucional pel qual el Poble Andorrà, exercint la seva sobirania i d'acord amb els seus Coprínceps, va consolidar la seva existència política i es va establir com a Estat independent, de Dret, Democràtic i Social, amb el règim polític de Copríncipat parlamentari.

Des d'aleshores, aquest savi i eficaç instrument jurídic ha contribuït decisivament al fet que Andorra hagi gaudit d'un període de gran estabilitat institucional i d'enorme progrés en tots el àmbits de la vida nacional. Tots esperem que així pugui ser per molts anys.

Certament no ens han mancat en aquest temps transcorregut, els moments de dificultats, i malgrat això, el sistema polític establert per la Constitució, unit al sentit institucional, a la consciència nacional i a la cohesió social del nostre Poble, han per-

mès superar amb èxit els reptes i les adversitats. Per tot això, no em canso de demanar que tots siguem conscients del valor del pacte constitucional i que ens esforcem per estimar-lo i preservar-lo.

Actualment, els Andorrans afrontem un repte polític de gran transcendència, en un context internacional dinàmic però també molt incert: la decisió d'esdevenir, tot preservant la nostra sobirania, un estat associat a la Unió Europea, en els termes pactats de l'Acord recentment assolit pel Govern

Andorrà, o, per contra, romandre com un país tercer.

Estic convençut que la ciutadania andorrana, degudament informada, i després d'un debat profund, serà i constructiu sobre les conseqüències de cadascuna de les opcions, sabrà discernir i triar el camí que més convingui per al seu present i el seu futur. El nostre Poble, amb les Autoritats i els Coprínceps "defensors", sempre han sabut cercar els millors camins de realització per a la Nació andorrana, i tirar endavant, per més dificultats que

s'encreuaven en el recorregut de la història.

Davant d'aquest gran repte, i sigui quina sigui finalment la decisió que es prengui, els Coprínceps continuarem acompanyant i oferint plenament el nostre suport al Poble andorrà, per seguir treballant units en favor del bé comú i d'una societat justa i solidària, en cooperació i amiatat amb Europa i amb la comunitat internacional dels pobles que estimen la llibertat, la justícia i la pau.

Joiosa festa de la Constitució! ◀

Constitució del Principat d'Andorra

Preàmbul.

[...] Amb la voluntat d'aportar a totes les causes comunes de la humanitat la seva col·laboració i el seu esforç, i molt especialment quan es tracti de preservar la integritat de la Terra i de garantir per a les generacions futures un medi de vida adequat,
[...]

S.E. Emmanuel Macron

Copríncep francès

Andorranes, Andorrans, i tots els que heu escollit el Principat d'Andorra com a terra d'acollida i participeu en la vida d'aquest país, en aquest 14 de març de 2024, data d'aniversari de la Constitució, em plau adreçar-vos aquestes paraules.

Han passat 31 anys des que es va aprovar la nostra Constitució; si aquesta ha entrat ja en el camí de la maduresa, correspon a cadascú de nosaltres de fer viure i respectar cada dia els grans principis de llibertat, justícia, democràcia i progrés social que menciona el seu preàmbul. I d'honrar, en aquesta data tan assenyalada, aquest pacte fundacional, mentre s'alcen altres reptes, en particular el de l'ancoratge que el nostre país pretén definir en el conjunt

europèu.

Sobre aquesta qüestió, l'any passat es va mostrar especialment fructífer, ja que van culminar prop de nou anys de negociacions destinades a definir l'esquema que podria tenir un Acord d'associació amb l'objectiu d'ampliar el mercat interior europeu a un Estat de petites dimensions territorials com és Andorra, tot respectant les seves especificitats. Un treball oficialment iniciat l'any 2015, però que es pot datar molt abans; així, des del 2009, els successius Governos andorrans han treballat per aprofundir les relacions amb la Unió Europea. Durant aquest llarg període, sobre aquest tema, el nostre país ha demostrat una constància particular, anant més enllà de

divisions partidistes per tirar endavant un projecte de País. Havent pogut seguir el desenvolupament d'aquestes negociacions, voldria saludar l'acció decidida dels successius equips negociadors, així com el paper essencial dels antics caps de Govern que han pogut aportar el seu suport i experiència a aquest projecte, amb un pensament especial per l'enyorat Toni Martí. Només ens queda felicitar-los a tots i agrair-los els resultats aconseguits durant aquests darrers mesos del 2023. Davant els serveis de la Comissió, el nostre país s'ha revelat ser un interlocutor ferm i fiable, defensant amb convicció i talent els interessos d'Andorra així com les seves particularitats. Un treball del qual la qualitat ha estat

altament elogiada pels serveis de la Comissió, i uns resultats que haurien d'inspirar els futurs treballs entre la Unió Europea i altres països tercers.

Després d'aquesta llarga seqüència, a fi de preparar el referèndum anunciat el 2025, l'any 2024 hauria de ser dedicat a la reflexió, l'intercanvi i la recerca de consens, d'acord amb aquesta tradició tan fortament i positivament ancorada en la nostra societat. Per descomptat, totes les veus s'han d'implicar en aquest diàleg, des del Govern al Consell General, passant pels grups parlamentaris i tots els actors del món polític, econòmic i associatiu. Però cadascú de nosaltres també s'ha d'apropiar i ser actor d'aquest debat que tracta

sobre el futur del nostre país. De la qualitat d'aquests intercanvis dependrà que sigui adoptada una decisió la més informada possible. Perquè després del temps de reflexió, arribarà el de les decisions. No tinc cap dubte que, com tantes vegades en la seva història recent, guiat pel seny, el poble andorrà sabrà triar per la millor opció i afrontar, amb valentia i responsabilitat, els reptes del segle XXI que se li plantegen.

Us desitjo a totes i a tots un feliç dia de la Constitució, dins la unitat, així com intercanvis útils durant els propers mesos per aclarir la vostra decisió. Estaré encantat de retrobar-vos a Andorra durant el viatge que espero realitzar a finals d'any. ◀
Visca Andorra

ANDBANK /
Private Bankers

Feliç dia de la Constitució

M.I. Sr. Xavier Espot

Cap de Govern

Benvolguts conciudadans i conciudadanes,

La celebració del Dia de la Constitució és sempre un moment significatiu perquè commemorem el valor que té la Carta Magna en la nostra història contemporània. Fa més de tres dècades, Andorra va assolir la plena sobirania popular, va consolidar la separació de poders i va ser plenament reconeguda per la comunitat internacional, amb la participació activa en els organismes internacionals i com un exemple de pau, democràcia, estabilitat i seguretat.

El camí per arribar fins a l'aprovació de la Carta Magna no va ser fàcil. Tot i les aprensions i temors legítims d'una part de la ciutadania, però, després d'aquests 31 anys no fa dubte que el balanç és positiu i el progrés social i econòmic que ha suposat és innegable.

Hi ha un cert mimetisme entre el període preconstitucional

i el moment actual. Fa tres dècades, els obstacles que s'havien de superar no eren pocs ni menors: l'estatus internacional del Principat, el paper dels comuns en l'organització territorial, l'estructura judicial, el sistema electoral o el ple reconeixement dels drets fonamentals de tota la ciutadania. Actualment, l'encaix d'Andorra amb la Unió Europea mitjançant l'Acord d'associació evidencia una sèrie de reptes que, tot i que no tenen la mateixa importància institucional ni política, sí que són cabdals per al futur del nostre país: la diversificació econòmica, l'entrada al mercat interior europeu, la internacionalització de les nostres empreses, l'equivalència dels nostres productes, les noves oportunitats per als nostres joves o el posicionament reforçat d'Andorra en l'entorn pirinenc.

És del tot comprensible que l'Acord d'associació generi dubtes —l'esdevenidor sem-

pre porta associat cert neguit i preocupació—, però també hi ha temors que cal superar si volem preparar el nostre país per assentar les bases d'una economia més sòlida, sostenible i diversificada. Per tant, cal defugir polítiques curtterministes i pensar en clau de futur, en quin és el país que volem d'aquí deu, quinze o vint anys, perquè en un món cada cop més complex i en acceleració constant cal adaptar-se als canvis i rendibilitzar-los.

És precisament en aquest moment quan des de la responsabilitat que ens han atorgat les ciutadanes i els ciutadans hem de saber dissipar els dubtes, resoldre els malentesos i generar il·lusió sobre el que representarà l'Acord d'associació per a la societat andorrana en conjunt.

Tanmateix, més enllà de la necessitat de redefinir l'encaix d'Andorra amb la Unió Europea, hi ha qüestions que hem de dirimir internament, perquè

si una cosa ha quedat clara en aquests darrers mesos és que la societat andorrana demana una reflexió profunda sobre la necessitat d'avançar cap a un model de desenvolupament econòmic compatible amb el creixement inclusiu i sostenible. Una reflexió acompanyada de propostes vinculades a àmbits transversals i connexos com l'urbanisme, la mobilitat, el medi ambient, l'energia, el turisme i la inversió estrangera.

Aquesta reflexió també ha de ser compartida amb la resta de forces polítiques, perquè la seva transcendència i rellevància així ho evidencien. Cal assolir consensos amplis en àmbits cabdals per al nostre futur com són el model de creixement, l'establiment de les bases per garantir la qualitat, l'eficiència i la sostenibilitat de la nostra sanitat o la reforma del sistema de pensions de la Caixa Andorrana de Seguretat Social. Són qüestions que requereixen

abraçar el pluralisme, aproximar posicions i consensuar mesures deixant de banda les diferències, tal com va quedar palès amb l'acord transversal per l'habitatge, perquè les ciutadanes i els ciutadans no ho entendrien d'una altra manera.

Després de més de tres dècades, la Constitució continua sent l'instrument de referència que recull els principis rectors de la política social, econòmica i cultural, principis que han de formar part del moll de l'os de totes les iniciatives polítiques i garantir els drets i les llibertats i l'equilibri que sempre ha caracteritzat el nostre saber fer. En aquest sentit, aquests principis són els que ens han guiar per transitar el camí i assolir els reptes importants que tenim plantejats, tant en clau interna com internacional, i als quals m'he referit anteriorment.

En nom de tot el Govern, us desitjo un bon Dia de la Constitució. ◀

Feliç dia de la Constitució 2024

Amb la mirada cap a un futur
més prometedor i sostenible

INSTAL-FRED

T. 864 667 / 327 828 - www.instalfredandorra.com

M.I. Sr. Carles Ensenyat

Síndic general

Benvolguts conciutadans i conciutadanes, Un any més, i ja en van trenta-un, celebrem el Dia de la Constitució. D'ençà de l'any 1993 el Principat d'Andorra compta amb una Carta Magna moderna que ens va situar al món com un país preparat per afrontar els reptes de finals del segle XX amb l'objectiu de ser un estat plenament reconegut internacionalment, però a l'hora, aquell text que els andorrans i les andorranes vam ratificar en referèndum, ha demostrat que continua sent vàlid tres dècades després, demostrant la visió de futur de les persones que van redactar la nostra Constitució.

Trenta-un anys després del

procés constituent, crec que com a andorrans ens hem de sentir orgullosos de la nostra Constitució i de nosaltres mateixos per haver-la acceptat com la norma que estableix les bases del funcionament del nostre país. Tot i el pas del temps, els problemes de base per al nostre futur com a societat continuen essent els mateixos: la identitat andorrana, la gestió del territori, assolir una societat justa i que promogui la igualtat d'oportunitats, defensar el principi de legalitat...

Precisament, en el context actual d'emergència climàtica, és important ressaltar que la nostra Constitució és capdavantera en aquest aspecte, con-

templant en el preàmbul "la voluntat d'aportar a totes les causes comunes de la humanitat la seva col·laboració i el seu esforç, i molt especialment quan es tracti de preservar la integritat de la Terra i de garantir per a les generacions futures un medi de vida adequat".

Aquesta responsabilitat que tenim vers les generacions futures i la sostenibilitat també es recull en l'article 31 de la Constitució, que ens obliga a "mantenir per a les generacions futures un equilibri ecològic racional en l'atmosfera, l'aigua i la terra i de defensar la flora i la fauna autòctones". A més, també especifica que cal "vetllar per la utilització racional del

sòl i de tots els recursos naturals, amb la finalitat de garantir a tothom una qualitat de vida digna".

La gestió del territori, establir-ne un ús racional i garantir una qualitat de vida digna per a tothom és un objectiu que es va establir a la nostra Constitució ara fa trenta-un anys. Avui dia, segueix sent una responsabilitat per als poders públics destinar els recursos necessaris i dissenyar polítiques perquè així sigui. A ningú se li escapa que des de totes les institucions es treballa intensament per assolir que totes les persones que vivim a Andorra, ho fem amb dignitat i amb uns serveis públics capaços de donar resposta a les

necessitats de la població.

Amb el pas dels anys s'ha fet palesa la vigència de la Constitució perquè en moltes ocasions l'evolució d'un text es fa conjuntament amb el de la societat que ha de regular i a la qual dota dels seus valors fonamentals. Evidentment, la lectura que en podem fer avui dia de la nostra Carta Magna no té el mateix significat ni context que trenta-un anys enrere, però el que ningú pot negar és que continua sent una Constitució actual, vàlida i moderna que ens inspira a tots a continuar treballant plegats pel benestar i el futur del nostre estimat país.

Feliç Dia de la Constitució.

VIVENDES EXCLUSIVES A ESCALDES I LA MASSANA

Exceptional Properties. Exclusive Locations.
SPAIN • ANDORRA • PORTUGAL

LUCAS FOX ANDORRA
Carrer de la Unió, 9
Escaldes-Engordany, Andorra

T: +376 775 077
E: andorra@lucasfox.com
www.lucasfox.com

lu:e
Sport Homes 21

Actes de celebració del 31è Aniversari de la Constitució d'Andorra: un homenatge a la història i la cultura

El Consell General d'Andorra es prepara per a una celebració memorable en commemoració del 31è aniversari de la Constitució, un moment significatiu que simbolitza la continuïtat de la identitat i la democràcia del Principat. El Dia de la Constitució, fixat per al 14 de març, promet una jornada plena d'activitats diverses, que reflecteixen tant la importància de la participació ciutadana com el profund respecte per les institucions i la cultura andorranes.

Portes obertes a la Casa de la Vall: una oportunitat per a la

comunitat

Com a part de la celebració, el Consell General i la Casa de la Vall obren les seves portes a la comunitat, brindant una oportunitat única per explorar l'històric edifici i participar en una sèrie d'activitats especialment dissenyades per a tots els membres de la família. Des de les 17.00 fins a les 20.30 hores de la vigília del Dia de la Constitució, els visitants podran gaudir de tallers creatius i un berenar per als més petits, fomentant la participació de les noves generacions en la comprensió i apreciació del patrimoni nacional.

A més, durant el matí del

El Consell General i la Casa de la Vall obren les seves portes a la comunitat, brindant una oportunitat única per explorar l'històric edifici

mateix Dia de la Constitució, entre les 10.00 i les 14.00 hores, la plaça del Consell General es convertirà en l'escenari d'una sèrie d'actuacions musicals, destacant el talent local i proporcionant un ambient festiu per a tots els assistents. Amb la participació del conjunt d'acordions de l'Institut de Música d'Andorra la Vella, la Grossband i una audició i ballada de sardanes amb la Cobla Osona, els ciutadans tindran l'oportunitat de celebrar la seva identitat cultural de manera vibrant i alegre.

Actes institucionals: honrant el llegat de la Constitució

Més enllà de les celebracions obertes a la ciutadania, el Consell General organitzarà una sessió tradicional del Dia de la Constitució a les 18.00 hores a l'hemicicle de la Casa de la Vall. Aquest esdeveniment, ple de simbolisme i tradició, serveix com a recordatori de l'importància de les institucions democràtiques i els seus valors fonamentals. Posteriorment, es realitzarà una recepció al vestíbul del Consell General, on el síndic general dirigit un discurs institucional que reflexionarà sobre els avenços i desafiaments del Principat.

Enguany, com a novetat, s'organitzarà una recepció es-

Cada any, el Consell General encarrega a artistes locals la creació del cartell commemoratiu del Dia de la Constitució

pecial en honor als nous ambaixadors acreditats al Principat d'Andorra durant l'últim any. Aquest gest no només reconeix l'importància de les relacions internacionals per a Andorra, sinó que també ressalta el compromís del país amb la diplomàcia i la cooperació internacional.

Cartell del 31è Aniversari: una expressió artística de la identitat nacional

Cada any, el Consell General encarrega a artistes locals la creació del cartell commemoratiu del Dia de la Constitució. En aquesta ocasió, dos joves dissenyadors de l'estudi Mer-si Studio, Berta Daina i Arnau Serra, han donat vida a un cartell tridimensional que captura l'essència de l'ocasió. Mitjançant l'ús de tecnologia làser de darrera generació, han creat una obra única que permet als espectadors explorar el text de la Constitució a través de les se-

ves lletres. A més, han incorporat fragments del document en l'estructura, oferint una experiència enriquidora i visualment impactant.

Exposició "Casa de la Vall, domus concilii": retratant la història parlamentària d'Andorra

Durant les jornades de portes obertes, els visitants tindran l'oportunitat d'immersir-se en la rica història parlamentària d'Andorra mitjançant l'exposició "Casa de la Vall, domus concilii". Aquesta mostra, curada per Xavier Llovera, ofereix una visió exhaustiva de gairebé 800 anys d'evolució política i cultural a través de fotografies i artefactes que il·lustren el paper central de la Casa de la Vall en la vida nacional.

Restauració de la Cuina de la Casa de la Vall: preservant el patrimoni nacional

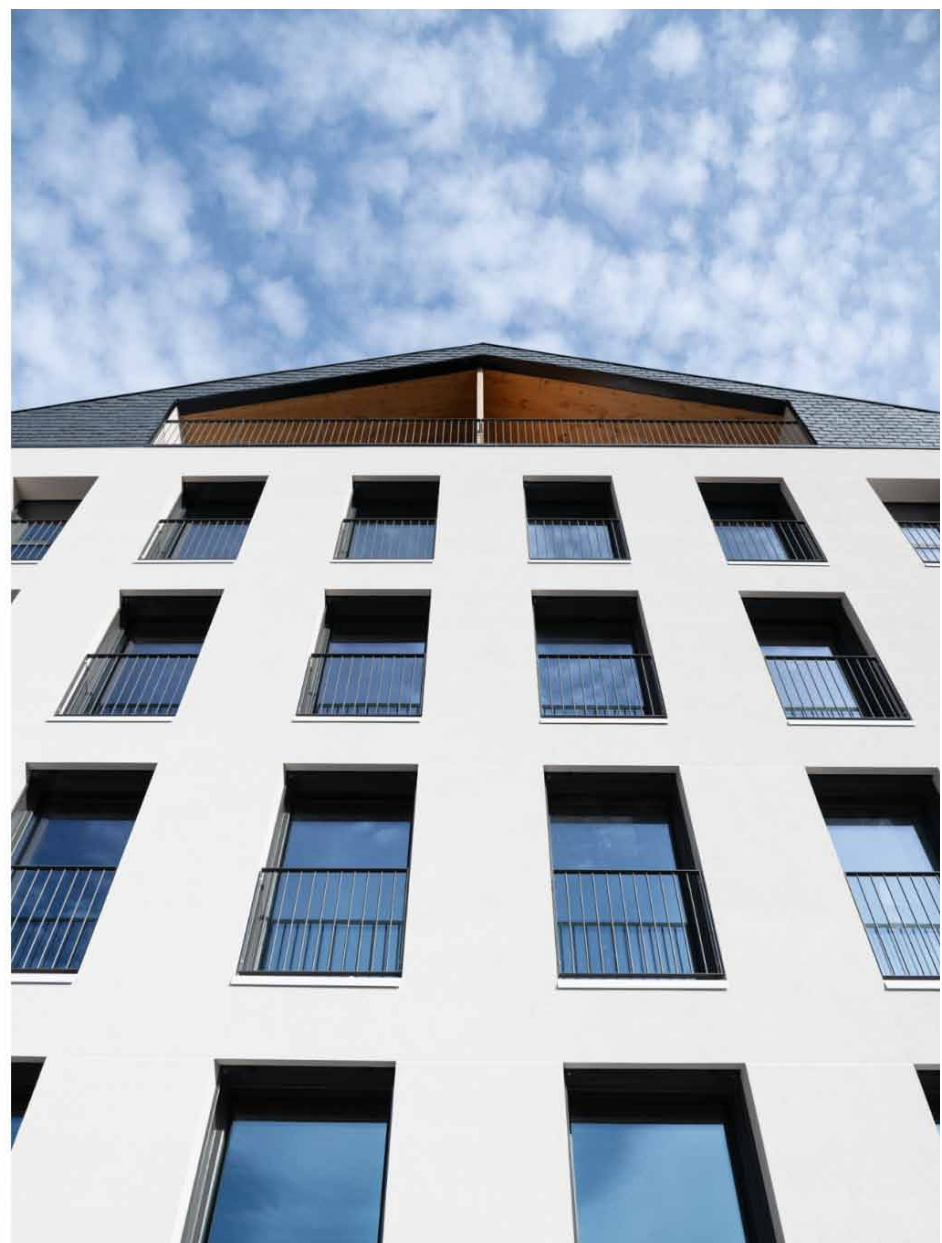
Com a part del Pla Director per a la conservació i remodelació de la Casa de la Vall, s'ha dut a terme la restauració de la cuina, una estança emblemàtica que ara recobra la seva glòria original. Amb el suport de l'historiador Eudald Guilla-met, s'ha preservat i millorat l'essència de l'espai, incorporant millores en la disposició dels objectes, les instal·lacions i la decoració per tal de garantir la seva integritat i autenticitat històrica.

En conclusió, el Dia de la Constitució d'Andorra promet ser una jornada de reflexió, celebració i orgull nacional, que reforça els lligams entre la ciutadania, les institucions i la història del Principat. Amb una àmplia gamma d'activitats i esdeveniments, aquesta commemoració serveix com a recordatori dels valors democràtics i la riquesa cultural que defineixen la identitat andorrana. <

PUJAL
CONSTRUCCIONS

*Des de 1906, mirem cap al futur
construint un ferm compromís
amb Andorra.*

Feliç diada de la Constitució

L'himne nacional d'Andorra: un llegat cultural i religiós

Andorra compta amb una història tan antiga que es remunta molts segles enrere, concretament al IX després de Crist. Aquesta nació muntanyenca ha preservat la seva identitat única, forjada per una combinació de tradicions dels països veïns i una profunda influència religiosa. L'himne nacional, "El Gran Carlemany", és molt més que una simple composició musical; és un poderós símbol de la identitat i les tradicions arrelades en el cor del Principat. Per a comprendre plenament el seu significat, és crucial explorar el context històric i cultural que ha donat forma a la nació andorrana al llarg dels segles.

El nom de l'himne nacional no és casualitat; Carlemany, el llegendari rei dels francs i un dels líders més prominents de l'edat mitjana Europea, és una

figura venerada en la història andorrana. Se li atribueix haver fundat Andorra l'any 805, la qual cosa va marcar l'inici de la sobirania compartida d'aquest territori entre el bisbe d'Urgell i el comte de Foix.

La lletra de l'himne va ser escrita per Juan Benlloch i Vivó, qui exercia com a bisbe d'Urgell en el moment de la seva composició. Com a copríncep d'Andorra, Benlloch i Vivó tenia un profund interès per promoure la identitat cultural i religiosa del país. La música va ser composta per Enric Marfany Bons.

"El Gran Carlemany": un cant a la identitat i la història d'Andorra

Històricament, el Principat va exercir un paper significatiu com un dels primers territoris en la reconquesta cristiana durant l'edat mitjana, sota el lide-

ratge de Carlemany. Aquesta connexió amb el llegendari monarca franc ha deixat una empremta indiscutible en la identitat nacional, com ho demostra l'elecció del nom "El Gran Carlemany" per al seu himne nacional.

La religió també té una gran importància la història del país. La influència de la fe catòlica és molt elevada i la figura del bisbe d'Urgell, com a Copríncep reafirma l'estreta relació entre l'esfera religiosa i la política. A més, a la lletra de l'himne apareix la figura de la Verge de Meritxell que destaca la importància de la devoció mariana i la veneració d'aquesta santa com la patrona espiritual d'Andorra.

La neutralitat política, una conseqüència dels processos històrics que han modelat la identitat d'Andorra, també es reflecteix en l'himne nacional.

Aquesta posició de neutralitat ha estat fonamental per a la preservació de la independència i l'autonomia del país en un entorn geopolític canviant.

El Santuari de Meritxell: un lloc sagrat

La primera interpretació oficial de "El Gran Carlemany" va tenir lloc al Santuari de Meritxell l'any 1921. Aquesta església, dedicada a la Verge de Meritxell, és un lloc de gran importància al país pel seu significat religiós i cultural.

L'elecció d'aquest lloc per a presentar per primera vegada l'himne no va ser casualitat; més aviat, va ser un acte simbòlic que vinculava la religió amb la identitat nacional.

La Verge de Meritxell és la patrona d'Andorra, i santuari és un punt de trobada per als fidels que busquen consol, protecció i una guia espiritual.

La diada de Meritxell és un dels esdeveniments més importants en el calendari del Principat, a més del dia de la Constitució on l'entonació de "El Gran Carlemany" confereix un significat encara més profund.

La importància cultural de l'himne nacional

"El Gran Carlemany" és un símbol de la identitat andorrana. La seva lletra exalta la figura de Carlemany i la relació única entre el poble andorrà i la seva terra, que ressona en el cor de cada ciutadà. La música, amb la seva melodia solemne i majestuosa, evoca un sentit d'orgull i pertinença.

Al llarg dels anys, l'himne nacional ha estat interpretat en una varietat de contextos, des d'esdeveniments religiosos fins a cerimònies cíviques i esportives. En cada ocasió, serveix com un recordatori de la història i la tradició que uneixen al poble andorrà. Fins i tot en temps de canvi i modernització, "El Gran Carlemany" roman com un far d'estabilitat i continuïtat.

El llegat dels Creadors

Tant Juan Benlloch i Vivó com Enric Marfany Bons van deixar un llegat perdurable en la història d'Andorra a través de la creació de l'himne nacional. Benlloch i Vivó, amb la seva visió d'enfortir la identitat cultural i religiosa de la nació, va establir les bases per a la preservació de l'herència andorrana. Marfany Bons, amb el seu talent musical, va donar veu a aquests ideals a través d'una melodia que perdura en el temps.

Encara que la història d'aquests homes pot ser una mica desconeguda, la seva contribució al patrimoni cultural d'Andorra és incalculable. A través de "El Gran Carlemany", el seu llegat viu en cada acord i cada paraula, recordant-nos la importància de la fe, la història i la identitat en la construcció d'una nació.

Finalment, "El Gran Carlemany" no és només l'himne nacional d'Andorra; és l'ànima d'aquesta petita nació dels Pirineus. El seu significat transcendeix el musical per a convertir-se en un símbol d'unitat, història i devoció. A través de la lletra de Juan Benlloch i Vivó i la música d'Enric Marfany Bons, l'himne nacional ens connecta amb les arrels culturals i religioses d'Andorra, recordant-nos la importància de preservar i honrar la nostra herència. En un món en constant canvi, "El Gran Carlemany" roman com un far d'estabilitat i continuïtat, recordant-nos qui som i d'on venim. <

COMPANYIA INTERNACIONAL DEL BRILLANT

*Únic despatx d'Andorra especialitzat exclusivament
en venda de diamants i or d'inversió*

MANEL CASTILLO

Gemmòleg especialista en diamants. **Membre HRD** (consell sup del diamant) Amberes.

Col·legiat núm. 3136 Jorg

Tel.: 00 376 866 157 / 339 382 · email: macscib@gmail.com · Av. Doctor Mitjavila, 17 baixos. **Andorra la Vella**

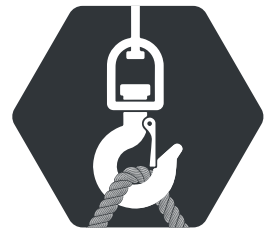
**LLETRA DE
L'HIMNE NACIOINAL
D'ANDORRA**

El gran Carlemany, mon pare,
dels alarbs em deslliurà,
I del cel vida em donà,
de Meritxell, la gran Mare.

Princesa nasquí i Pubilla
entre dues nacions, neutral;
sols resto l'única filla,
de l'imperi Carlemany.

Creient i lliure onze segles,
creient i lliure vull ser.
Siguin els furs mos tutors
i mos Prínceps defensors!

I mos Prínceps defensors!

BM SERVEIS
GRUES

Us desitgem un feliç dia de la Constitució

**Ctra. General 6, Camp de d'Alt de Casa Guineu, Parcel·la - A
AD600 Aixovall**

Mail: Bmserveis.and@gmail.com

Telèfons de contacte: +376 672 686 / +376 377 237

La Constitució d'Andorra, aprovada pel poble andorrà amb plena sobirania, és un document que defineix els fonaments de l'estat andorrà, establint els seus principis fonamentals i els drets i deures dels seus ciutadans. Amb un total de 107 articles, aquesta Carta Magna reflecteix els valors democràtics, la justícia i els drets humans que regeixen la vida social, política i jurídica del Principat.

Aquest és un document clau en la història del Principat, adoptat en un moment de transició cap a una democràcia plena, consolidant els valors de llibertat, justícia i progrés social. El seu contingut, distribuït en nou títols, abasta tots els aspectes rellevants de la vida nacional, des de l'organització del poder polític fins a la protecció dels drets individuals i la preservació del patrimoni cultural. A través dels seus diversos títols, la Constitució estableix les bases d'una democràcia participativa, amb òrgans representatius com el Consell General i un Govern responsable davant el poble. També garanteix la independència del poder judicial i la protecció dels drets fonamentals de tots els ciutadans, fent especial èmfasi en la igualtat davant la llei i la dignitat humana. A més, la Constitució d'Andorra reafirma el compromís del Principat amb la comunitat internacional, reconeixent els principis de dret internacional públic i promocionant la col·laboració amb altres països en la consecució de causes comunes, com la preservació del medi ambient i la promoció dels drets humans.

El Títol I de la Constitució proclama Andorra com un Estat independent, de Dret, Democràtic i Social, on la sobirania resideix en el Poble Andorrà. Aquest principi de sobirania popular s'acompanya d'una definició del règim polític com a Copríncipat parlamentari, on el territori està format per set parròquies i el català és la llengua oficial. A més, s'estableixen els principis de legalitat, seguretat jurídica i responsabilitat dels po-

Què diu la Constitució?: Un sumari del contingut de la Carta Magna

ders públics, així com la incorporació dels principis de dret internacional públic.

El Títol II de la Constitució està dedicat als drets fonamentals, garantint la intangibilitat de la dignitat humana i els drets inviolables i imprescriptibles de la persona. S'inclouen drets com la igualtat davant la llei, la llibertat d'expressió, la religiosa i de creença, així com els drets econòmics, socials i culturals. A més, es promou la conservació del patrimoni històric, cultural i artístic d'Andorra i s'estableixen els deures dels ciutadans i dels estrangers residents.

El Títol III estipula les funcions dels Coprínceps, que actuen conjuntament com a representants més alts de l'Estat, simbolitzant la continuïtat i independència d'Andorra. Aquesta institució té poder per convocar eleccions, nomenar el Cap de Govern i sancionar lleis, entre

altres funcions, i juga un paper central en les relacions amb els països veïns.

El Títol IV estableix les bases de funcionament del Consell General, l'òrgan legislatiu del Principat, que representa el poble andorrà i exerceix la potestat legislativa. Aquest òrgan, compost per consellers elegits per sufragi universal cada quatre anys, supervisa l'acció política del Govern i regula el procediment legislatiu i les relacions amb altres estats.

El Títol V regula el funcionament del Govern, l'òrgan executiu del país, que dirigeix les polítiques nacionals i internacionals i gestiona l'administració pública, subjecte a principis d'objectivitat, eficàcia i transparència. El Cap de Govern és designat pels Coprínceps i el seu mandat acaba amb el final de la legislatura, la dimissió, una moció de censura o la pèrdua de

confiança.

El Títol VI detalla l'organització territorial d'Andorra, reconeixent als comuns com a representants i administradors de les parròquies, amb competències establertes per Llei Qualificada i finançament provinent del Pressupost General. El Tribunal Constitucional resol litigis competencials entre òrgans estatals i els comuns i aquests tenen iniciativa legislativa.

El Títol VII estableix que la justícia és administrada exclusivament per jutges independents, amb l'organització judicial única i prohibint les jurisdiccions especials. El Consell Superior de la Justícia vetlla per la independència i el bon funcionament de la Justícia, amb membres de nacionalitat andorrana.

El Títol VIII detalla l'organització i les funcions del Tribunal Constitucional, l'òrgan encarregat d'interpretar

la Constitució i garantir-ne el compliment, amb competència per resoldre processos d'inconstitucionalitat i altres qüestions relacionades amb la legalitat constitucional. Les seves resolucions són vinculants per als poders públics i els particulars.

Finalment, el Títol IX estableix el procediment de reforma constitucional, que requereix l'aprovació del Consell General seguida d'un referèndum de ratificació, abans de ser sancionada pels Coprínceps per a la seva promulgació i entrada en vigor.

En conclusió, la Constitució d'Andorra és un document fonamental que estableix els principis i valors que guien la vida del Principat, garantint els drets fonamentals dels seus ciutadans i establint les bases per a una convivència pacífica i democràtica. ◀

alsa

○ Andorra La Vella

○ Barcelona

Servei de bus pel Túnel del
Cadí i C-16 (Autopista)

Bus service by the Túnel del
Cadí and C-16 (Highway)

Sortides i arribades a Barcelona des de l'Estació del Nord,
situada a 5 minuts de Plaça Catalunya.

Departures and arrivals at Estació del Nord, 5 minutes
away from Plaça Catalunya.

Preus / Prices

P.V.P. Bitllet Senzill: 31,00€ / Public price single ticket: €31,00

Descompte anada i tornada: 36,00€ / Return discount: €36,00

¡Comprant el teu bitllet d'anada i tornada, la tornada et surt a 5€!

Buying your return ticket, get the return trip for only €5!

Descompte Grups / Discount Groups:

2 persones 32,40€ / 2 people €32,40

3 persones 38,85€ / 2 people €38,85

4 persones 43,20€ / 2 people €43,20

Horaris / Timetables

Parada / Stop

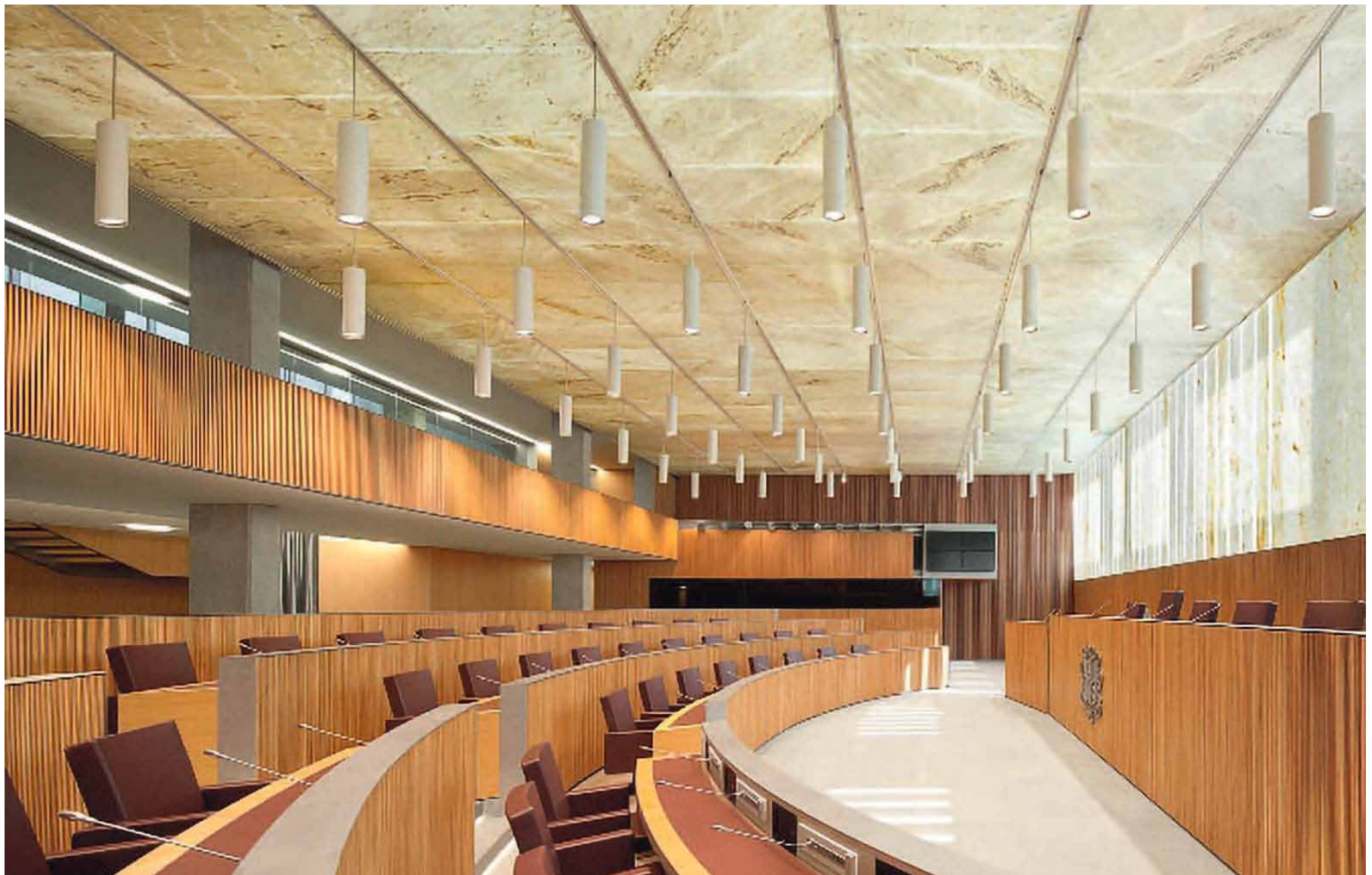
Andorra La Vella	↓ 06:00	11:00	14:30	15:00	17:15	19:15
Barcelona	↓ 09:20	14:15	17:45	18:15	20:30	22:30
	(1*)	(1**)	(3*)	(2*)	(4**)	(1*)
Barcelona	↓ 07:00	10:30	13:00	15:00	19:00	19:30
Andorra La Vella	↓ 10:15	13:45	16:15	18:15	22:20	22:50
	(1**)	(1*)	(4**)	(1*)	(2*)	(3*)

(1) Diari / Daily. (2) Dilluns a Dissabtes / Monday to Saturday. (3) Diumenges i Festius / Sundays & Holidays.
(4**) Diari excepte dissabtes / Daily except Saturday.

(*) Excepte dia de Nadal / Except Christmas Day. (**) Excepte dia de Nadal i Any Nou / Except Christmas Day and New Year's Day.

Informació i reserves: 902 42 22 42

   [alsa.es](https://www.alsa.es)

El funcionament del Consell General d'Andorra

El Consell General d'Andorra és òrgan legislatiu del Principat i té un paper fonamental en la vida política i legislativa del país.

Aquest òrgan és unicameral i està compost per 28 consellers generals. D'aquests, 14 són triats en la circumscripció nacional per sufragi universal, mentre que els altres 14 són escollits en les circumscripcions parroquials, mitjançant majoria simple. Aquesta doble representació, nacional i territorial, reflecteix la diversitat i les necessitats específiques de les diferents parroquies d'Andorra.

Actualment, la presidència del Consell està a càrrec del síndic general, Carles Ensenyat, i de la subsíndica general,

Sandra Codina.

Sessions i períodes de treball

El Consell General es reuneix anualment en dos períodes ordinaris de sessions, que van des de l'1 de març fins al 15 de juliol, i des de l'1 de setembre fins al 31 de gener. Els períodes fora de sessions es dediquen a la preparació i estudi del treball parlamentari. Les sessions poden ser ordinàries, tradicionals i extraordinàries que són les que estan fora dels períodes regulars.

Les sessions tradicionals són el dia 14 de març que és el dia de la Constitució i el 21 de desembre que és Sant Tomàs, en les quals els consellers generals vesteixen els abillaments tradicionals.

El Consell General es reuneix anualment en dos períodes ordinaris de sessions, que van des de l'1 de març fins al 15 de juliol, i des de l'1 de setembre fins al 31 de gener

Funcions legislatives i de control

El Consell General exerceix el poder legislatiu, i és per això que la seva funció principal és la d'aprovar lleis com som la del pressupost de l'Estat, però també realitza altres accions com ara la d'exercir com a control del Govern, escollir al cap de Govern a l'inici de cada legislatura i celebra anualment un debat d'orientació política. Finalment, aquesta cambra també pot sol·licitar informació i compareixença dels responsables polítics davant les comissions.

Transparència i publicitat d'actes

Els acords del Consell General es publiquen en el *Bulletí*

del Consell General. Les sessions són públiques i poden seguir-se per televisió i internet. Pel que fa al treball de les Comissions en les quals treballen els consellers aquesta informació també és de domini públic.

Continuïtat i importància històrica

Com a institució, el Consell General ha mantingut la continuïtat des de la seva creació l'any 1419, responent a la sol·licitud dels mateixos andorrans. El seu paper ha estat crucial per a la vida política i la independència del país, i les seves funcions han evolucionat al llarg de gairebé sis segles fins a l'aprovació de la Constitució del Principat d'Andorra l'any 1993. ◀

Bon dia de la Constitució 2024

STV, SLU té a tots els seus treballadors formats amb
FORMACIÓ IRATA

Formació en energia eòlica

Curs GRAN BCT / Curs BIG BTT

Subministrem, instal·lem i certifiquem línies de vida i
ancoratges de la casa, Comercial Igena sa.

Tots els seus components compleixen tota la normativa
europea vigent.

UNE 795:2012 – CEN/TS 16415

Realitzem tots els treballs utilitzant tècniques
de cordes sense necessitat

de bastides o altres tipus d'estructures. Cada treball comporta
un protocol i actuació diferent

 [astvandorra](#) [ASTV-Andorra](#)

**C/ del Pedral, 17 Edifici Les Arribes 2on pis Porta 224
AD200 ENCAMP - Principat d'Andorra**

TEL (+376) 334 773 • astvandorra@hotmail.com

El GESCO: defensa i promoció dels valors andorrans

El Grup d'ex-Síndics i ex-Consellers Generals (GESCO) emergeix com una entitat de vital importància en el teixit social i polític d'Andorra, representant un punt de trobada per als qui han ocupat càrrecs d'altres responsabilitats en la vida pública del Principat. Establert com a entitat institucional d'utilitat pública i interès general, amb personalitat jurídica pròpia, el GESCO desempeña un paper clau en la preservació i la promoció dels valors democràtics, la cultura nacional i la llengua catalana, elements essencials de la identitat andorrana.

Una Junta Directiva compromesa: La gestió del GESCO recau en una Junta Directiva formada per set membres,

elegits per l'Assemblea General per un mandat de dos anys. Aquest òrgan directiu, triat mitjançant votació per majoria simple dels membres presents i representats amb dret a vot, assumeix la responsabilitat de guiar les activitats i les iniciatives de l'entitat, assegurant-ne la cohesió i l'eficàcia en la consecució dels seus objectius.

Els objectius del GESCO: Les metes del ex-Síndics i ex-Consellers s'articulen entorn de la promoció i la defensa dels valors fonamentals que defineixen la identitat andorrana. A través de l'establiment de vincles de solidaritat entre els seus membres i la organització d'activitats socials i culturals, l'entitat busca consolidar els fonaments de la comunitat andorrana. A més, el GESCO esta-

El GESCO es una entitat que agrupa als antics Síndics Generals i Consellers Generals

bleix col·laboracions amb agrupacions estrangeres afins i els Estats veïns, fomentant així el diàleg i la cooperació internacional.

Ample comunitat de membres: El GESCO està integrat per una àmplia varietat de membres associats, tots ells persones físiques que han ocupat els càrrecs de Síndic General, Subsíndic General o Conseller General en èpoques anteriors a la seva adhesió a l'entitat. Aquesta diversitat de membres enriqueix la dinàmica interna del GESCO i reflecteix la riquesa de l'experiència i la perspectiva dels qui han servit a la ciutadania andorrana.

Transparència i lleialtat: El funcionament del GESCO està clarament definit per la Llei 5/2017, del 29 de març, que es-

tableix la seva creació, així com pels seus estatuts, que actuen com a normativa d'organització i funcionament. A través d'aquest marc legal i normatiu, l'entitat assegura la transparència i la coherència en totes les seves activitats, garantint la confiança dels seus membres i del públic en general.

Un compromís amb la història i el futur: El GESCO, en la seva missió de preservar i promoure els valors andorrans, reafirma el seu compromís amb el passat, el present i el futur del Principat. Mitjançant la col·laboració activa i la participació ciutadana, l'entitat es consolida com a peça fonamental en la construcció d'una societat lliure, justa i pròspera, en consonància amb els ideals que han guiat històricament el poble andorrà. <

Feliç dia de la Constitució!

FREIXES sl
FREIXES sl
Fusteria - Ebenisteria - Decoració

c/ de Castellà de Sucarà, 4 -
Tel: 860 898
ANDORRA LA VELLA
e-mail: fusteriafreixes@andorra.ad
www.fusteriafreixes.com

Membres Associats al GESCO

Vicenç Alay Ferrer
Marcel Albós Riba
Jordi Alcobé Font
Miquel Aleix Areny
Pere Altimir Pintat
Miquel Àlvarez Marfany
Guillem Areny Argelich
Francesc Areny Casal
Josep Areny Fité
Maria Teresa Armengol Bonet
Miquel Armengol Pons
Antoni Armengol Vila
Lluís Babi Picolo
Gerard Barcia Duedra
Isidre Baró Cabanes
Modest Baró Moles
Ladislau Baró Solà
Jordi Cadena Bons
Enric Casadevall Medrano
Miquel Casal Casal
Robert Cassany Vila
Francesc Cerqueda Pascuet
Jordi Cinca Mateos
Marc Codina Travesset
Jordi Cots Naudí
Jordi Daban Alsina
Enric Dolsa Font
Josep Duró Coma
Xavier Espot Miró

Josep Maria Farré Naudí
Jordi Farràs Forné
Antoni Fillet Adellach
Pere Font Moles
Lurdes Font Puigcernal
Olga Forné Angrill
Marc Forné Molné
Josep Mª Garrallà Coma
Josep Garrallà Rossell
Bernadeta Gaspà Bringueret

Albert Gelabert Grau
Jordi Jordana Rossell
Magi Maestre Campderrós
Maitena Manciet Fouchier
Rosa Maria Mandicó Alcobé
Agustí Marfany Puyoles
Josep Marsal Riba
Pere Marsenyach Torres
Conxita Marsol Riart
Jaume Martí Mandicó

Joan Martínez Benazet
Josep Mª Mas Pons
Jordi Mas Torres
Daniel Mateu Melcion
Meritxell Mateu Pi
Pere Moles Aristot
Lluís Molné Armengol
Francesc Molné Torres
Joan Monegal Blasi
Xavier Montané Esplandiú

Josep Montané Pons
Francesc X. Mora Baron
Francesc Mora Planes
Bonaventura Mora Riba
Francesc Mora Sagués
Josep Àngel Mortés Pons
Miquel Naudi Clop
Marc Pintat Forné
Clara Pintat Rossell
Albert Pintat Santolària
Enric Pujal Areny
Joan Pujal Areny
Maria Reig Moles
Maria Pilar Riba Font
Patricia Riberaygua Marme
Bonaventura Riberaygua
Miquel
Antoni Riberaygua Sasplugas
Josep Antón Ribes Roca
Bibiana Rossa Torres
Òscar Rossell Margalef
Gilbert Saboya Sunyé
Joan Santamaria Terré
Jordi Serra Malleu
Enric Tarrado Vives
Joan Tomàs Roca
Guillem Valdés Alemany
Carles Verdaguer Pujantell
Meritxell Verdú Marquilló

14 de març de 2024
31è aniversari de la
CONSTITUCIÓ

*Celebrem plegats
aquesta data clau
per al nostre país*

DEMÒCRATES

Salutacions Partits

DEMÒCRATES

La Constitució és la llei fonamental d'un Estat, amb rang superior respecte a la resta de lleis vigents i que precisament fonamenta tot el conjunt de normes jurídiques. La Constitució defineix els drets i llibertats de la ciutadania, així com estableix la separació de poders entre les institucions.

El concepte constitució es remunta a l'antiga Grècia, civilització d'on es considera que neix la democràcia, mentre que la primera Constitució moderna és la dels Estats Units, aprovada l'any 1787.

La d'Andorra és, doncs, només una mostra de les cente-

nars de Cartes Magnes que, afortunadament, hi ha en vigor a tot el món, i que s'han anat gestant especialment els darrers dos segles. La d'Andorra és també de les més joves: aprovada fa només 31 anys, el 14 de març del 1993, molts segles d'ençà d'aquells primers passos que es van fer a Atenes al segle V a. C.

Però és també la nostra, la que ens defineix, la que culmina la nostra història centenària, la que ens aporta dosis d'orgull com a andorrans. La Constitució del 1993 és la que ens representa com a Estat de dret, democràtic i social, reconeix

el nostre pluralisme polític, garanteix la sobirania del poble i la seva participació plena, a la vegada que preserva tant els drets humans com les llibertats pròpies d'un Estat modern. També és la que ens acompanya en el nostre procés de modernització, una guia pel creixement de la societat, en tots els aspectes.

Per això és un orgull molt nostre, i per això també ens unim cada 14 de març per celebrar la seva validació per part de la ciutadania, mitjançant un referèndum que va comptar amb una àmplia majoria social.

L'aprovació de la Carta Mag-

na va ser el punt de partida d'un constant procés de reconeixement de la personalitat jurídica internacional d'Andorra, consolidat a través de l'entrada a organismes de dret internacional. El primer va ser les Nacions Unides, i ara som a les portes, si així ho decideix la ciutadania de nou en un referèndum vinculant, de fer un pas més. Un pas per l'assentament de l'Andorra del futur: l'acord d'associació amb la Unió Europea. Si el poble així ho valida, esdevindrà la culminació de l'homologació d'Andorra, aportant beneficis com la participació plena en el mercat europeu, l'obertura cap

a nous sectors econòmics, més oportunitats per a les nostres empreses dins i fora del país, i també més oportunitats per als joves.

Un pas que dona compliment a la nostra Constitució, la qual estableix, en el seu preàmbul, la necessitat d'adequar Andorra a les "noves circumstàncies que comporta l'evolució de l'entorn geogràfic, històric i sociocultural en què es troba situada".

En nom de Demòcrates, us desitgem un bon dia de la Constitució, envoltats dels qui més estimeu i gaudint d'aquest magnífic país on vivim!

CONCÒRDIA

És habitual dir i és cert quan s'afirma que Andorra pren el caràcter d'una democràcia més completa amb la Constitució; quan es menciona que la Carta Magna representa un pas indispensable per l'Estat modern de dret.

Sovint, en pàgines com aquesta, celebrem la fita que això representa.

A Concòrdia vivim aquest

sentiment com una paradoxa. Ens estimem Andorra i estem orgullosos i orgullosos de quan l'any 1993 les nostres institucions van renovar-se profundament, permetent la seva independència i el desenvolupament de nous drets i llibertats. Alhora, la Constitució evoca tot allò que ens queda per aconseguir. Com és possible reconciliar el

dret de tothom a gaudir d'un habitatge digne, protegit per la Constitució, amb declaracions que insten a les andorranes i andorrans a abandonar el país? Complim amb la lletra i amb l'esperit constitucional quan la utilització racional del sòl i el dret a viure en un medi equilibrat queden desprotegits? Hi ha moltes altres manifestacions de la dis-

tància entre el que la Constitució preveu i l'exercici d'aquestes garanties a

Andorra. El català és la nostra llengua oficial, però el seu ús social disminueix. Alguns polítics llegeixen encara en el dret a la vida, també un dret constitucional, un obstacle insalvable a la interrupció voluntària de l'embaràs. La sostenibilitat del nostre sistema de se-

guretat social està amenaçada per la tebior dels nostres governs davant del canvi demogràfic.

Aquest 14 de març felicitem a la ciutadania per la Constitució que tenim.

Per honorar-la del tot ho fem apel·lant a la responsabilitat i a la valentia necessàries per fer-la més efectiva i vigorosa.

PARTIT SOCIALDEMÒCRATA

Han passat 31 anys d'ençà el nostre país va canviar per complet, on la sobirania va passar a mans del poble i l'estructura feudal va quedar oficialment enrere per deixar pas a l'Andorra que som avui: una societat democràtica, moderna i amb presència internacional.

31 anys que vam instau-

rar la separació de poders amb un Consell General que s'encarregaria de les competències legislatives, un Govern per a l'executiu i un nou sistema judicial.

Des del Grup Parlamentari socialdemòcrata i el PS ens enorgullim de tenir la Carta Magna i considerem que, precisament

perquè la societat ha canviat molt en 31 anys, també s'hauria d'adaptar en àmbits essencials per al desenvolupament i la modernització del nostre país.

Per això, apostem per modificacions que són indispensables, com establir com a dret essencial l'habitatge i que la Carta Magna especifiqui què és un ha-

bitatge digne i assequible. Necessitem que la nostra Constitució també permeti canviar allò que ens fa ser una Andorra endarrerida en ple segle XXI per ser un país plenament

adaptat als temps d'ara, com la despenalització de l'avortament, un nostre sistema electoral més

just, la rebaixa dels anys per obtenir la nacionalitat andorranca, el dret a vot dels residents, o el foment per a la sostenibilitat i la transició ecològica, entre d'altres.

Perquè en 31 anys hem canviat molt, però podem fer més per al futur.

Bon dia de la Constitució!

Pintura i manteniment en general

CHOLO

**Treballs de paleta, lampisteria,
pintura, electricitat i fusteria**

Feliç dia de la Constitució!

Sol·liciteu pressupost sense compromís

E: sgcholo@hotmail.com

M: +376 365 016

Salutacions Partits

La Constitució és la llei fonamental d'un país, que estableix els principis bàsics del seu funcionament i organització. Per Andorra, el pas de dotar-nos d'una Constitució va representar un moment transcendental en la nostra història.

Abans de la seva Constitució, Andorra operava sota un sistema feudal compartit entre els bisbes d'Urgell i els comtes de Foix, una relació complicada que no reflectia les necessitats del poble andorrà modern

que feia anys que anel·lava fer un pas endavant. Amb la nova Constitució, Andorra va establir-se com un estat de dret, garantint els drets i llibertats fonamentals dels seus ciutadans i assolint el reconeixement internacional per part de tots els estats i organitzacions internacionals.

A més, la Constitució va consolidar una estructura clara institucional, redibuixant i adaptant segles d'història a la nova realitat, i establint

l'anhelada separació de poders, deixant clares les normes del joc de la Carta Magna i posant les bases per a una democràcia moderna. La constitució va formalitzar la sobirania popular en els andorrans i andorranes i ells mitjançant la seva elecció per sufragi universal en el Consell General, institució amb segles d'història però sense ser depositari fins llavors del mandat sobirà del poble.

La Constitució, com deia

també, va obrir les portes a la integració i reconeixement internacional d'Andorra, ens va permetre establir relacions diplomàtiques i ingressar en organitzacions internacionals, ampliant així les nostres oportunitats econòmiques i polítiques. Des de llavors la nostra veu, la veu dels andorrans, s'escolta a nivell europeu i mundial, Andorra té veu i vot, en organitzacions governamentals i parlamentàries com l'ONU, l'OSCE, el

Consell d'Europa, la Uip o l'APF per esmentar-ne algunes, on es defensen els drets humans i la llibertat de totes les persones i s'estableixen vincles de cooperació internacional.

En resum, la Constitució va ser un instrument crucial per a la consolidació de la identitat nacional d'Andorra, la seva modernització i el seu desenvolupament com a país independent i democràtic. Per molts anys!

Acció

Durant aquests 31 anys, la Constitució del nostre Principat ha demostrat ser molt més que una simple expressió escrita de la voluntat del poble andorrà. Els testimonis d'aquells que van participar en el procés ens han transmès de diverses maneres com va succeir

aquella transformació única i excepcional del Principat que coneixem avui. L'anàlisi detallada revela una consciència col·lectiva vers la necessitat d'adaptar-se als temps canviants i als moviments interns i externs del país, que van impulsar una decidida voluntat

de posar en marxa el que seria la materialització de l'estat de dret necessari.

Avui podem afirmar que la Constitució ha demostrat ser un document robust i flexible davant dels ràpids canvis que caracteritzen els nostres temps, consolidant Andorra

com un Estat fort i reconegut. Va significar la base d'una nova relació entre el poble, els Coprínceps i les institucions, dotant-nos de la sobirania necessària i absoluta per enfrontar els canvis, fins i tot els del mateix text constitucional si la seva flexibilitat fos insuficient en

algun moment.

Fa 31 anys, el poble va mirar endavant amb confiança per ser el país que som avui: una nació sòlida capaç d'adaptar-se al seu entorn per continuar sent sobirans i lliures, no ens oblidem. Felicitat de la Constitució.

Domus

**“La meva tranquil·litat és
que se senti com a casa”**

Residència per a la gent gran

DomusVi Salita

- Atenció professional i de qualitat
- Teràpies i serveis personalitzats
- Instal·lacions àmplies i lluminoses

**MÉS
INFORMACIÓ**

Escaneja el codi QR
+376 720 800
c/ Josep Viladomat, s/n,
Escaldes-Engordany, Andorra
domusvi.es

Francesc Cerqueda i Pascuet: una figura clau en la política andorrana

Francesc Cerqueda i Pascuet és una figura destacada en la història política d'Andorra, amb una llarga i influent trajectòria que abasta diverses dècades. Des dels seus primers passos com a Conseller General fins al seu paper com a Síndic General, Cerqueda va jugar un paper clau en la transició i la consolidació del sistema polític andorrà modern.

Cerqueda va començar la seva carrera política com a Conseller General el 1973, un moment crucial en la història d'Andorra. Aquesta etapa va coincidir amb importants canvis en el país, tant a nivell intern com extern. Durant aquests primers anys, va contribuir activament al debat i a la presa de decisions sobre

qüestions clau que afectaven la societat i l'economia andorrana.

La seva implicació continuada en la política andorrana es va reflectir en els múltiples mandats que va ocupar com a Conseller General en diferents períodes fins a l'any 1981. Això demostra el seu compromís amb el servei públic i el seu interès per representar els interessos del poble andorrà.

No obstant això, va ser com a Síndic General que Francesc Cerqueda va deixar una empremta significativa en la història política d'Andorra. Va ocupar el càrrec de Síndic General des del 1982 fins al 1990, un període caracteritzat per importants canvis institucionals i polítics al país.

Un dels aspectes més re-

Cerqueda va jugar un paper clau en la transició i la consolidació del sistema polític andorrà modern

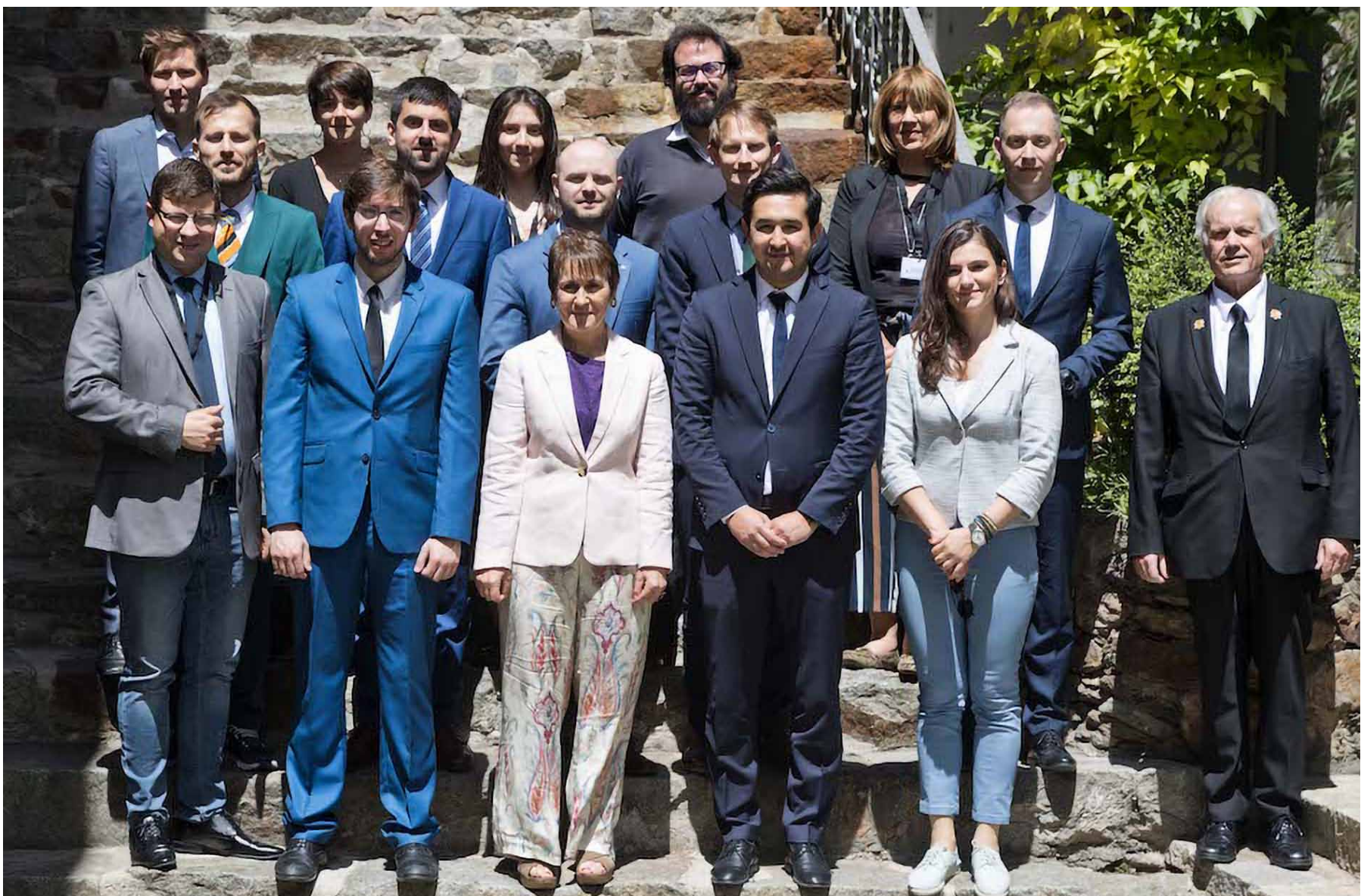
llevants del mandat de Cerqueda com a Síndic General és el fet que va ser el primer titular del càrrec que va exercir sense tenir competències executives. Això es va deure a la creació del càrrec de Cap de Govern d'Andorra, que va concentrar les funcions executives del país en una sola figura. En aquest context, Cerqueda va centrar els seus esforços en liderar el parlament i en exercir les seves funcions de supervisió i legislació.

La seva afiliació política a Unió Liberal també va ser un aspecte destacat de la seva trajectòria. Com a membre d'aquest partit, Cerqueda va defensar i promoure les seves idees i polítiques, contribuint al debat polític i a la presa de decisions dins del marc democràtic d'Andorra.

Així doncs, Francesc Cerqueda i Pascuet es consolida com una figura clau en la història política d'Andorra, amb una trajectòria marcada per la seva dedicació al servei públic i el seu compromís amb els valors democràtics. El seu paper com a Síndic General durant una època de canvis significatius demostra la seva capacitat per adaptar-se als reptes del moment i per contribuir a la construcció d'una Andorra moderna i progressista.

En resum, Francesc Cerqueda i Pascuet és un exemple notable de lideratge polític i compromís cívic, i el seu llegat perdurarà en la història d'Andorra com a una figura clau en la consolidació de les institucions democràtiques del país. ◀

Joves Parlamentaris: la joventut pren la paraula al Consell General

El Consell General dels Joves, iniciat l'any 2002, representa una oportunitat única per a la participació dels estudiants de 3r curs de segona ensenyança en tot el Principat d'Andorra. Aquest projecte, concebut sota la direcció de la Comissió Legislativa d'Educació, Recerca, Cultura, Joventut i Esports del Consell General, amb el suport del Departament d'Educació del Ministeri d'Educació i Joventut, implica estretament els docents i els alumnes dels tres sistemes educatius del país.

La finalitat d'aquest projecte transcendeix més enllà d'una simple experiència acadèmica, ja que busca acostar els joves al complex món legislatiu i fer-los partícips de la tasca del legislador. Així, els alumnes tenen

l'oportunitat de seguir tot el procés legislatiu, des de l'introducció d'un projecte al Consell General fins a la seva aprovació com a llei. A més a més, el projecte aspira a proporcionar un canal de comunicació adequat que permeti als joves expressar i difondre les seves idees i preocupacions.

Aquesta iniciativa educativa, coordinada per docents especialitzats en àrees com ciències socials, història, geografia i institucions d'Andorra, encoratja als estudiants a aprofundir en conceptes clau com la democràcia, el parlamentarisme i el funcionament del Consell General. Amb aquest propòsit, es proporcionen recursos educatius com el lloc web del Consell General i un tríptic introductor per facilitar la comprensió del sistema polític i legislatiu andorrà.

La participació dels estudiants en el Consell General dels Joves no només implica una immersió en els processos democràtics, sinó també el desenvolupament d'habilitats essencials com la reflexió crítica, la recerca, l'anàlisi i la redacció de propostes legislatives. A través d'aquest procés, els alumnes tenen l'oportunitat de donar veu a les seves inquietuds, proposant idees innovadores que puguin millorar la societat andorrana.

El Consell General dels Joves consta de diverses etapes, la primera de les quals és la elaboració de les proposicions de llei. Durant aquesta fase, les classes de 3r o 4t curs de segona ensenyança han de presentar dues propostes legislatives, una sobre un tema lliure i l'altra relacionada amb qües-

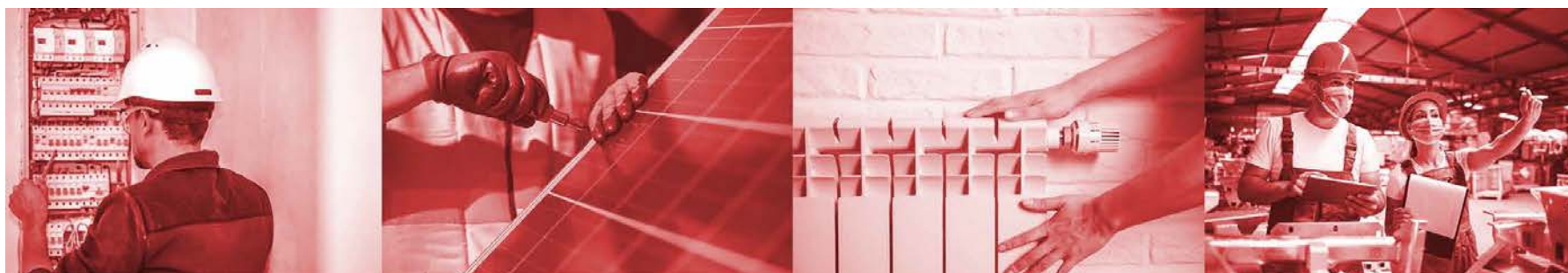
tions europees. Aquest procés implica un treball intensiu de reflexió, investigació i redacció, amb l'objectiu de desenvolupar propostes viables que puguin tenir un impacte positiu en la societat andorrana.

Els docents juguen un paper clau en guiar els alumnes a través d'aquest procés, proporcionant-los suport i orientació durant la fase de preparació. A més, es promou la participació activa dels estudiants en altres activitats complementàries, com el concurs de cartells del Consell General dels Joves, que enriqueixen encara més la seva experiència educativa.

Un cop tancada la fase d'elaboració de les propostes de llei, s'inicia la segona etapa del procés, centrada en la selecció de les propostes per part dels jurats. Aquesta fase implica

una selecció rigorosa dels projectes, assegurant que només una fracció d'ells avanci cap a la fase final del Consell General dels Joves. A través d'aquest procés de selecció, es busca garantir la qualitat i la rellevància de les propostes que es presentaran davant les instàncies legislatives andorranes.

En resum, el Consell General dels Joves no només proporciona una plataforma per a la participació activa dels joves en la vida política i legislativa del país, sinó que també fomenta el desenvolupament de competències essencials i promou valors democràtics fonamentals. A través d'aquesta iniciativa, els estudiants es converteixen en agents de canvi, contribuint al desenvolupament i la millora continua de la societat andorrana. ◀

55 1969
2024
ANIVERSARI

INSTAL·LACIONS

AMAC

- Electricitat
- Energia Solar tèrmica
- Bucles de Control tancats
- Gestió Tècnica Centralitzada
- Estalvi Energètic
- Lampisteria
- Climatització
- Calefacció
- Seguretat Contra Incendis
- Instal·lacions industrials
- Grups Electrògens
- Cablejats Estructurats
- Electrodomèstics
- Manteniment i Seguretat Industrial

Avinguda del Pressebre, 37 • AD700 - Escaldes Engordany - Principat d'Andorra
Tel: 00 376 807 419 • Fax: 00 376 824 901 • Email: instal.laccionsamac@andorra.ad

Menú Constitució

Celebra amb nosaltres el 31è aniversari de la Carta Magna

PRIMERS PLATS A ELEGIR

- ✓ Amanida de fabes
amb cansalada ibèrica a la menta
- ✓ Saquets de pera amb salsa de foie i formatge
- ✓ Carpaccio de rosbif amb vinagreta de mel
i mostasa i tomaquet concase

SEGONS PLATS A ELEGIR

- ✓ Galta de porc iberic al vi negre
- ✓ Calamars farcits de marisc amb salsa americana
- ✓ Foux filet de bou amb salsa de porto
- ✓ Postre de la casa inclòs
- ✓ Aigua inclosa

PREU
26 €

PER RESERVES TEL.: 850 068

PÀRQUING
GRATUÏT

Feliç dia de la Constitució

 el Periòdic
d'Andorra

www.elperiodic.ad

